

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 3C/85/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5913206034
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Renáta Krajčiová
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2015:5913206034.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok samosudkyňou Mgr. Renátou Krajčiovou, v právnej veci navrhovateľa: v 1. rade I. C., nar. XX.X.XXXX, bytom O. X, XXX XX O., v 2. rade K. C., nar. X.X.XXXX, bytom B. O. č. XXX, v 3. rade K. D., rod. C., nar. XX.X.XXXX, bytom T. XXX/XX, B. C., v 4. rade C. C., nar. X.XX.XXXX, bytom L. XXXX, XXX XX D. L. D., V. O., v 5. rade O. O., rod. C., nar. XX.X.XXXX, bytom A. XXX, XXX XX B. O., všetci navrhovatelia zast. JUDr. Zuzana Baloghová, advokátka, Madačova 7, 034 01 Ružomberok, proti odporcovi: v 1. rade: E. T., nar. XX.X.XXXX, bytom B. O. XXX, XXX XX B. O., v 2. rade: I. C., rod. T., nar. X.X.XXXX, bytom B. O. XXX, XXX XX B. O., v 3. rade: J. T., nar. XX.X.XXXX, bytom B. O. XXX, v 4. rade: D. R., rod. T., nar. XX.X.XXXX, bytom B. O. XXX, odporcovia v 3. a 4. rade zast. S. T., nar. XX.X.XXXX, bytom B. O. XXX v 5. rade: T. E., rod. T., nar. XX.X.XXXX, bytom B. O. XXX, v 6. rade: Ing. W. T., rod. T., nar. XX.X.XXXX, bytom B. O. XXX, v 7. rade: T. K., rod. T., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom B. M. XXX, odporcovia v 5., 6., 7. rade zast. P. T., B. O. č. XXX, XXX XX B. O. v 8. rade: C. T., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXXX/XX, J. J., v 9. rade: D. T., nar. XX.X.XXXX, bytom B. O., E. O. XXX, v 10. rade: C. T., nar. XX.X.XXXX, bytom B. O., E. O. XXX, v 11. rade: W. W. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX/XX, XXX XX D. - O., v 12. rade: I. D., nar. XX.X.XXXX, bytom B. O. č. XXX, v 13. rade: C. D., nar. XX.X.XXXX, bytom B. O. č. XXX, v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, takto

rozhodol:

Súd u r č u j e , že navrhovateľ v 1.rade je podielovým spoluvlastníkom rodinného domu súpisné číslo XXX, postaveného na pozemku parcela č. XXX k.ú. B. O., zapísané na liste vlastníctva č. XXXX Okresného úradu Ružomberok, odbor katastrálny v podiele XX/XX.

Navrhovateľom v 1. - 5.rade sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ I. C., nar. XX.X.XXXX sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 24.7.2013 domáhal, aby súd určil, že je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v okrese O., obec B. O., k.ú. B. O., vedenej Správou katastra Ružomberok na LV č. XXXX a to rodinného domu súpisné číslo XXX postaveného na pozemku parcela č. XXX uviedol, že v dedičskom konaní po svojej matke poručiťke R. C., zomr. XX.X.XXXX vedenom bývalým Štátnym notárstvom v Liptovskom Mikuláši pod č. D 389/74 na základe rozhodnutia zo dňa 21.5.1975 zdedil spoluvlastnícky podiel vo výške 1/16 v účasti k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v k.ú. B. O. a to k domu súpisné číslo XXX (teraz súpisné číslo XXX). Jedná sa o stavbu rodinného domu v obci B. O., zapísanú v pozemkovej knihe pre obec a k.ú. B. O. na č.PKN vložky XXX na základe konania vedeného pred Správou katastra v Ružomberku pod č. Z 2348/04 bol vystavený LV č. XXXX pre k.ú. B. O., kde je navrhovateľ zapísaný ako vlastník predmetného domu v podiele 1/16 účasti. Napriek faktickému užívaniu tohto domu aj pozemku výlučne navrhovateľom vychádzajúc z pozemnoknižného stavu ako vlastníci sú vedení aj S./M. T. v podiele 3/16 a 1/14, I. T. v podiele 3/16 a 1/4 a V. T. v podiele 1/16. Navrhovateľ uviedol, že v predmetnom dome súpisné číslo XXX predtým súpisné číslo XXX sa narodil, býval tam spolu so svojimi rodičmi a súrodencami. Jeho matka

tam bývala až do svojej smrti v roku XXXX. Ostatní podieloví spoluvlastníci si naň nerobili žiadne nároky, čo bolo výsledkom predchádzajúcich ústne uzavretých dohôd. Navrhovateľ sa oženil v roku XXXX a užíval predmetné nehnuteľnosti spolu so svojou manželkou a deťmi. Po smrti matky navrhovateľa sa dedičia dohodli tak, že dedičstvo prevzal navrhovateľ, jeho súrodenci si na predmetné nehnuteľnosti tiež nečinili žiadne nároky. Ďalej navrhovateľ poukázal na právnu úpravu obsiahnutú v ustanovení § 134 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, ktorá upravuje vydržanie ako osobitný, originálny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva. Podľa navrhovateľa sú splnené všetky podmienky k nadobudnutiu vlastníckeho práva vydržaním, nakoľko po celý čas užívania nehnuteľnosti bol dobromyseľný v tom, že mu tieto patria a sú jeho vlastníctvom, čo bolo potvrdené aj tým, že tieto nikdy nikto iný neužíval ani neužíva a nerobil si na ne žiadne nároky. Navrhovateľ uviedol, že má naliehavý právny záujem na tejto určovacej žalobe v zmysle ustanovenia § 80 písm. c) OSP, keď poukázal na zápis na LV, ktorý je v rozpore so skutočným vlastníckym vzťahom. Zákonné podmienky vydržania vlastníckeho práva naplnil nespochybniteľnými nadobúdacími titulmi, ktorými boli verbálne zmluvy medzi pôvodnými spoluvlastníkmi. Nikým nerušenú dobromyseľnú držbu po dobu presahujúcu zákonnú lehotu potvrdzuje skutočnosť, že až doposiaľ si odporcovia ani ich právni predchodcovia, rovnako ako žiaden z ich príbuzných neuplatňovali žiadne nároky na navrhovateľom užívanú nehnuteľnosť.

Navrhovateľ vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 10.10.2013 zotrval na podanom návrhu, poukázal, že M. T. bol vdovec, zostali mu dve deti I. a M., potom sa znova oženil a vzal si jeho starú matku X. N., mali spolu dve deti R. a V.. Predmetný rodinný dom mal veľkú izbu o výmere 5 x 6 m, pitvor široký asi 2 m, komoru asi 4 m. K. T. sa oženil a išiel bývať do svojho k manželke. I. T. sa tiež oženil a z komory si spravili izbu, žili tam s manželkou, mali dieťa. Manželka tam ostala bývať a I. T. odišiel za hranice. V tej izbe bývala stará mama X. T. sama. I. T. potom, keď sa vrátil z Ameriky tam býval spolu s manželkou v tej polovici. Oni tam žili, pravotili sa so starou mamou, chceli ju odtiaľ vyhnať, ale ona tam mala vdovské právo. Stará mama X. T. zomrela v roku 1963 alebo 1964 a potom sa tam nastťahovala do tej časti jej mama R. C.. Bývala tam niekoľko rokov. Tá komora potom už bola prázdna, I. T. s manželkou si postavili dom a odsťahovali sa. Na svet prišiel M. T. a manželka I. T., ktorý už bol mŕtvy C. T. žiadali R. C., že by zvalili svoj diel a že by sa ona premiestnila do druhej izby, kde bola pôvodne komora, ona súhlasila, urobili jej okno a dvere, druhú časť zbúrali, tú veľkú izbu aj pitvor, bola to ich časť. Jeho mama R. C. zomrela v roku 1974, ostalo to prázdne. Na pozostalosti v Mikuláši to dali na neho, nakoľko si to obriadil, že tam bude dochádzať s manželkou. Manželka medzitým zomrela, tak tam dochádza s dcérou. Na dome si robil úpravy, doskami obil zdnuka aj zvonku. Na vrchu na pôjde si spravil izbičku. Okrem jeho manželky a dcéry si tam nikto iný nerobil nároky.

PZ navrhovateľa vo svojom prednese na pojednávaní dňa 10.10.2013 zotrvala na podanom návrhu, keď má za to, že navrhovateľ a jeho právni predchodcovia splnili podmienky vydržania predmetného rodinného domu, nakoľko ho užívali nepretržite po dobu dlhšiu ako 10 rokov, neboli vo výkone tohto práva nikým rušení, boli dobromyseľní v tom, že im toto právo k tomu patrí. Navrhovateľ sa dozvedel o tom, že to nie je vlastnícky vysporiadané až potom. K naliehavému právnemu záujmu na požadovanom určení uviedla, že správa katastra nevykoná zápis do KN bez rozsudku v tejto právnej veci.

Odporca v 1.rade E. T. vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 10.10.2013 uviedol, že je dedičom po I. T. a nesúhlasí, aby ich čiastka pripadla navrhovateľovi. Po I. T. dedila jeho matka C. T. a to 3/8 dreveného domu v B. O. č. XXX, 60 - ročného, pozostávajúceho z 1 izby, komory bez pivnice, neobývateľný na otvorenom dvore s dreveným humnom a mašťalou. V tomto dome býval do 19 rokov, kým si nedoriadil svoj dom, čo staval. Keď tam býval, bola tam aj druhá izba, ktorá bola zvalená v roku 1960 alebo 1961, vtedy bol na vojne, bývala tam X. T., potom R. C.. Potom sa to zvalilo, lebo to chceli M. T. s manželkou. Chceli tam stavať dcére. Bola tam záhrada vzadu za domom, nakoniec sa to nepostavilo, lebo bol inde lepší pozemok. Jeho rodičia bývali v tom dome do roku 1959, on potom dokončil svoj dom a išiel bývať s mamkou do nového domu, lebo otec už nežil, zomrel v roku 1955. Veľa ľudí za ním chodilo z rodiny, chceli podpísať čiastky, ktoré mu patrili, on nechcel peniaze, podpísal im, keď on išiel za navrhovateľom, aby mu podpísal čiastku na humne, o ktorú mal záujem, on mu to odmietol podpísať a potom mašťal chytrou predal. Vtedy mu povedal, že aj on bude dakedy chcieť niečo od neho. Nie je pravdou, že ich čiastka niekedy patrila navrhovateľovi, resp. jeho právnym predchodcom, je uvedená ne jeho otca v pozemkovej knihe, nevie o žiadnom takom úkone, na základe ktorého by to navrhovateľ od nich nadobudol. To, čo sa zvalilo, tá časť domu, to patrilo M., ale nič sa neprepisovalo, všade sú uvedení všetci, takisto aj v mašťali. Predmetný dom bol na 4 čiastky, nakoniec, ale prakticky na 3 čiastky, lebo V. T. odišiel do Belgicka v roku 1931. Zostala tu jeho manželka a bývala odkiaľ pochádzala pri svojom bratovi, tá o túto čiastku nemala

záujem. Čo sa zvalilo, to mal M. T., čo zostalo, zostalo R. C., oni to neužívali, mali dom, kde staval, ich podiel na dome im ale zostal. On o to ani nemá záujem, keby prišiel navrhovateľ za ním ako chlap, tak by mu to podpísal. Všetko je tak, ako je zapísané v pozemkovej knihe. Otec keď ešte žil mu rozprával aj mama, že boli na súde s R. C. a X. T. a ona s M. T., ale X. T. ani R. C. nič nevysúdili ohľadom tohto rodinného domu. Otec zomrel práve v dome, čo sa tu teraz jedná.

Odporkyňa v 2.rade vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 10.10.2013 uviedla, že je dedičkou po M. T., nemá vedomosť, či podiel jej starého otca M. T. je prededený. Počas jej života nemá žiadne spomienky na tento dom, nepamätá si kto tam býval, kto ho užíval. Narodila sa už do ich rodičovského domu. Starí rodičia, M. T. s manželkou tiež mali svoj rodinný dom. Rodičia jej rozprávali o tom, že majú svoj podiel v tom dome aj na pozemku, chodili tam robiť na záhradu, aj ona tam chodila. Chodili tam kosiť jednu lúku. Nemá vedomosť o tom, že by jej rodičia resp. starí rodičia túto ich čiastku v predmetnom rodinnom dome previedli na navrhovateľa, prípadne na jeho matku. O zvalení čiastok vedomosť nemá, nakoľko sa narodila v 59.roku.

Navrhovateľ I. C., nar. XX.X.XXXX podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 20.11.2013 navrhol vstup ďalších účastníkov do konania. V nadväznosti na uvedené tunajší súd uznesením č.k. 3C/85/2013-83 zo dňa 5.12.2013 pripustil, aby do konania vstúpili J. T., nar. XX.X.XXXX - odporca v 3.rade, D. R., nar. XX.X.XXXX - odporkyňa v 4.rade, T. E., nar. XX.X.XXXX - odporkyňa v 5.rade, W. W. T., nar. XX.X.XXXX - odporkyňa v 6.rade, T. K., nar. XX.X.XXXX - odporkyňa v 7.rade, C. T., nar. XX.X.XXXX - odporca v 8.rade, D. T., nar. XX.X.XXXX - odporca v 9.rade, C. T., nar. XX.X.XXXX - odporca v 10.rade. Navrhovateľ I. C., nar. XX.X.XXXX podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 31.3.2014 navrhol vstup ďalších účastníkov do konania a to na strane navrhovateľa. V nadväznosti na uvedené tunajší súd uznesením č.k. 3C/85/2013-107 zo dňa 11.4.2014 pripustil, aby do konania vstúpil K. C., nar. X.X.XXXX - navrhovateľ v 2.rade, K. D., nar. XX.X.XXXX - navrhovateľka v 3.rade, C. C., nar. X.XX.XXXX - navrhovateľ v 4.rade, O. O., nar. XX.X.XXXX - navrhovateľka v 5.rade.

Navrhovateľ I. C., nar. XX.X.XXXX podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 15.8.2014 domáhal sa zmeny petitu, ktorým žiadal určiť súdom, že je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v okrese Ružomberok, obec B. O., k.ú. B. O., vedenej Okresným úradom Ružomberok na LV č. XXXX a to rodinného domu, súpisné číslo XXX, postaveného na pozemku parcela č. XXX.

Odporkyňa v 2.rade, splnomocnená zástupkyňa odporcu v 3.rade, odporkyňa v 4.rade, splnomocnená zástupkyňa odporkyne v 5.rade, v 6.rade a v 7.rade na pojednávaní dňa 30.9.2014 uviedli, že chcú sa mimosúdne dohodnúť s navrhovateľmi v tom smere, že navrhovateľ nadobudol rodinný dom vydržaním v rámci svojich výpovedí na pojednávaní konanom dňa 30.9.2014.

Odporca v 1.rade vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 30.9.2014 vyjadril ochotu dohodnúť sa s navrhovateľmi na mimosúdnom riešení tejto veci pod podmienkou, aby navrhovateľ v 1.rade osobne sa ku nemu dostavil.

Navrhovatelia v 1. - 5. rade podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 12.1.2015 navrhli vstup ďalších účastníkov do konania na strane odporcu. V nadväznosti na uvedené tunajší súd uznesením č.k. 3C/85/2013-176 zo dňa 23.2.2015 pripustil, aby do konania vstúpili Ing. W. T., nar. XX.XX.XXXX - odporca v 11.rade, I. D., nar. XX.X.XXXX - odporca v 12.rade a C. D., nar. XX.X.XXXX - odporca v 13.rade.

Navrhovatelia v 1. - 5.rade podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 5.6.2015 zmenili návrh na začatie konania, keď sa domáhali, aby súd určil, že navrhovateľ v 1.rade je podielovým spoluvlastníkom o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 15/16 označeného rodinného domu. Tunajší súd uznesením č.k. 3C/85/2016-217 zo dňa 30.6.2015 požadovanú zmenu návrhu na začatie konania pripustil.

PZ navrhovateľov vo svojom prednese na pojednávaní dňa 6.8.2015 poukázala, že odporcovia v 2.rade - 10.rade súhlasia s mimosúdnym riešením veci, čo vyplýva z predložených čestných vyhlásení k vydaniu osvedčenia vyhlásenia o vydržaní týchto účastníkov. Odporcovia v 11., 12. a 13.rade zo začiatku telefonicky, prípadne elektronickou formou vyjadrili súhlas s mimosúdnym riešením veci, následne už na jej písomné výzvy nereagovali žiadnym spôsobom. Odporca v 1.rade sa zúčastnil rokovania o účastníkov konania, kde odporcovia v 2. - 10.rade vyjadrili súhlasný postoj na mimosúdnom vyriešení veci v zmysle

návrhu, avšak vyjadril sa negatívne, preto zotrvala na podanom návrhu v celom rozsahu. Z výpovede odporcu v 1.rade aj z úradného záznamu MNV Liptovské Revúce je zrejmé, že došlo k zvlaniu časti rodinného domu a usporiadali si to tak, že ostala v dome bývať X. T. s dcérou R. C.. Takto sa dohodli, je to posledný záznam z roku 1961. V pozemkovej knihe je posledný záznam z roku 1947.

Odporca v 1.rade vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 6.8.2015 vyjadril nesúhlas s návrhom z dôvodu, že chcel sa s navrhovateľom dohodnúť, žiadal ho, aby mu pripustil toto a on mu zas pripustí toto, on ho ale vtedy vyhodil, obvinil ho, že ho chce oklamať. On mu na to povedal, že aj on bude raz niečo potrebovať. Toto je jeho dôvod, má dedičské rozhodnutie na predmetný dom. Starý dom bol pôvodne postavený tak, že tam boli 2 miestnosti. Keď sa dohodlo zvlanie, ostala už len jedna miestnosť, zválalo sa to kvôli prechodu, lebo v záhrade sa mal stavať rodinný dom, a to M. T. pre dcéru, nakoniec nestavali, ale jedna miestnosť tohto rodinného domu sa zvalala. V tej jednej miestnosti ostala bývať R. C., matka navrhovateľa v 1.rade, museli jej to tam spraviť ako sa zaviazali. Bývala v tom dome aj s deťmi. V 59.roku odporca v 1.rade odišiel bývať spolu s matkou C. T. do novostavby a toto sa vialo v 60. resp. v 61.roku, dohoda bola taká, že povolí matka navrhovateľa v 1.rade zvaliť, ale žiadala zariadiť tú jednu izbu, tak sa jej vyhovel. Jeho matka C. T. s tým súhlasila, čo mala robiť. Vlastníctvo ale zostalo tak, ako v pozemkovej knihe, keby niekto chcel po tom priechode chodiť, musí si to tiež odkúpiť. On má čiastku aj v priechode aj v dome. Chcel niečo od navrhovateľa, ale on to odmietol. On bude predávať a ja dávať, takú nehrali.

Svedkyňa I. N., dcéra navrhovateľa v 1.rade uviedla, že si pamätá odmalička, že chodievali do tohto domu na prázdniny k starej mame R. C., bývala tam sama, jej manžel býval v starobinci v Likavke. Bol to starší dom, malý kamenný, bola tam predsieň, 1 izba, kde sa varilo a spalo. S rodinou bývali v Ružomberku a chodili na prázdniny do Revúc. Ostatní súrodenci otca mali svoje bývanie poriešené, všetci sa tam stretávali na víkendy. Otec hlavne okolo tohto domu opravoval, ak dačo bolo treba, zariadil drevo. Keď stará mama zomrela, ona mala nejakých 8 alebo 9 rokov, išli do toho domu s otcom, tetou a strýkom a robili tam poriadky, odvtedy dom užíva jej otec a to len on. Nepamätá si, že by sa niekto počas obdobia ako dom užíva len jej otec domáhal užívania tohto rodinného domu vlastníctva resp. výplatku, žiaden spor. Súrodenci v dedičskom konaní sa toho vzdali. Otec ho bral ako svoj, staral sa oň, opravil strechu, obil to drevom, spravil podkrovie. Teraz je otec vo vyššom veku, chodí tam už veľmi málo, je chorý. Všetko platí otec, t.z. daň z nehnuteľnosti, elektrinu, poisťku. V čase, keď ona mala 8 - 9 rokov, boli na dome staré dvere, prefukovalo tam, pôvodná kamenná pec, stará mama tam mala varič, elektriku, truhlicu na prádlo. Po dedičskom konaní otec začal na tom robiť. Pec dal preč, spravil obývačku, kuchynku, predsieň, podkrovie, ktoré zateplil sklenenou vatou, obil drevom, natiahol tam vodu, spravil vodovod, vymenil okná, obil to drevom, ponatieral, dal novú plechovú strechu. Podkrovie má rozmery asi 2,8 x 2,8 m, sú tam dve postele na prespatie, knihovníčka, koberec. V dome ostala bývať R. C. aj s deťmi, ostatní spoluvlastníci odišli. Nikto z nich ani ich dedičia si nerobili nijaké právne nároky na tento dom.

Súd pojednával v neprítomnosti navrhovateľov v 1. - 5.rade, v neprítomnosti odporcov v 2. - 13.rade, v neprítomnosti splnomocneného zástupcu odporcov v 3. - 4.rade a v neprítomnosti splnomocneného zástupcu odporcov v 5., 6., 7.rade. PZ navrhovateľov ospravedlnila ich neprítomnosť na pojednávaní, jednak zo zdravotných dôvodov, jednak z dôvodu iných povinností s tým, že súhlasia, aby sa pojednávalo aj v ich neprítomnosti. Nedostavili sa odporcovia v 2. - 13.rade, taktiež nedostavila sa splnomocnená zástupkyňa odporcov v 3. - 4.rade ani splnomocnená zástupkyňa odporcov v 5., 6., 7.rade, všetci majú doručenie predvolania na pojednávanie vykázané, o odročenie tohto pojednávania z dôležitého dôvodu nepožiadali nikto. Preto súd vec prejednal v neprítomnosti týchto účastníkov konania a prihliadol pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy s poukazom na ustanovenie § 101 ods. 2 OSP.

Súd sa v rámci vykonaného dokazovania oboznámil aj s obsahom listín založených v spise. Z rozhodnutia Štátneho notárstva v Liptovskom Mikuláši zo dňa 21.5.1975 č.k. D 389/74-19 v dedičskej veci po neb. R. C., zomr. XX.X.XXXX, naposledy bytom v B. O., č. domu XXX vyplynulo, že preberateľom celého do dedičstva patriaceho majetku vrátane 1/16 z rodinného domu č. popisné XXX v B. O., vedeného v PKN protokole č. XXX je syn poručiteľky navrhovateľ v 1.rade bez povinnosti vyplácať ostatných spoludedičov. Z výpisu z pozemkovej knihy PKN protokolu XXX k.ú. X O. vyplynulo, že k rodinnému domu popisné č. XX na pozemku PKN parcela č. XXX je zapísané vlastníctvo pre S. T. v podiele 3/16, na I. T. v podiele 3/16, na V. T. v podiele 1/16, na S. T. v podiele 1/4, na I. T. v podiele 1/4 a na R. C., rod. T. v podiele 1/16. Z výpisu z LV č. XXXX pre obec a k.ú. B. O. na Správe katastra

Ružomberok zo dňa 18.4.2005 vyplynulo, že je vyznačené vlastníctvo stavby rodinného domu súpisné č. XXX, postaveného na parcele č. KN XXX pre I. C., navrhovateľa v 1.rade v spoluvlastníckom podiele 1/16, titul nadobudnutia zápis stavby - č.J 226/2005 Z2348/2004. Taktiež súd sa oboznámil s fotokópiou originálu listu vlastníctva č. XXXX vrátane pripojených listín, a to s výpisom z PKN protokolu č. XXX pre k.ú. X O.. Ďalej súd sa oboznámil s fotokópiou spisu Okresného súdu v Ružomberku č. ČD1700/1946. Jedná sa o titul nadobudnutia 1/16 predmetného rodinného domu matkou navrhovateľa v 1.rade R. C. od jej matky X. T., ktorou odovzdala X. T. Emílii Mastišovej všetky svoje nehnuteľnosti so všetkými právami a príslušenstvom, a to vrátane nehnuteľností zapísaných v G. protokole č. XXX k.ú. X O., pričom R. C. tieto nehnuteľnosti od svojej matky prijala a zaviazala sa ju až do smrti opatrovať a vydržiavať. Ďalej súd sa oboznámil s fotokópiou spisu Správy katastra Ružomberok Z2348/04 vo veci žiadosti o zápis nehnuteľnosti do KN, a to dreveného rodinného domčeka so súpisným č. XXX, postaveného na parcele č. KN XXX v k.ú. B. O. navrhovateľom v 1.rade, pričom bolo priložené rozhodnutie obce Liptovské Revúce zo dňa 11.4.2005 č. 226/2005, ktorým došlo k určeniu súpisného čísla pre stavbu v Liptovských Revúcoch na parcele č. KN XXX - rodinný dom, vlastníkom ktorej bol uvedený navrhovateľ v 1.rade v podiele 1/16. Obec Liptovské Revúce potvrdením zo dňa 11.4.2005 potvrdila, že dňa 1.7.1979 bolo v obci uskutočnené prečíslovanie rodinných domov a rodinný dom súpisné č. XXX je totožný s rodinným domom súpisné č. XXX (predchádzajúce súpisné číslo). Z úradného záznamu MNV Liptovské Revúce zo dňa 22.4.1961 vyplynulo, že dostavili sa stránky a to X. T., C. T., M. T., R. C., pričom bolo poukázané, že stavebná komisia pri MNV dňa 8.1.1961 prešetrila prípad skutkovej podstaty ako pozostalosti vlastníckeho práva medzi stránkami X. T., M. T., C. T., R. C. a boli vznesené nasledovné pripomienky: a) C. T. pripomína, že doporučuje zo starého domu svoju časťku zväŕať do konca mája 1961 a čo jej bolo vymerané stavebnou, aby táto časťka jej bola uvoľnená do 15.6.1961, b) M. T. mal taktiež pripomienky, jeho časťku zo starého domu zväŕali a tento plác potom užívať, termín do konca mája 1961, c) X. T. mala pripomienku spolu s dcérou R. C., plne sa stotožnila s pripomienkami C. T. a M. T., aby ich časťky zo starého domu boli zväŕané do konca mája 1961. R. C. zdôraznila, že ona tento súhlas dá vtedy, keď sa podvolia M. T. a C. T. a postavia jej v druhej izbe šporák a dvere, s čím stránka T. C. a M. T. súhlasili. M. T. a C. T. požadovali vyplatiť árendu za zbytok časťky, ktorú bude užívať R. C. a jej matka X. T. Jedná sa o časťku z izby, pričom bolo uvedené, že výšku árendy neustávajú, nakoľko v tejto veci sa dohodnú medzi sebou. Stavebná komisia vyčísľila, že X. T. prislúcha z domu 42,60 m², M. T. 149 m², C. T. 149 m² a R. C., X. T., ktorej však vlastníkom do smrti je uvedená X. T. Súd sa tiež oboznámil s čestnými vyhláseniami k vydaniu osvedčenia a vyhlásenia o vydržaní, ktoré boli podpísané podpismi s úradným osvedčením odporcami v 2. - 10.rade s nasledovným textom: Čestne vyhlasujem a potvrdzujem, že môj právny predchodca/moji právni predchodcovia na základe predchádzajúcej dohody prenechali svoj podiel na nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v okrese Ružomberok, obec B. O., v k.ú. B. O. a to stavby rodinného domu, súpisné č. XXX, postaveného na pozemku parcela č. XXX do užívania R. C., zomr. XX.X.XXXX a jej synovi I. C., nar. XX.X.XXXX, ktorú nehnuteľnosť užíva podľa jej vedomosti I. C. a to najneskôr od roku 1957 a zároveň vyjadrujem súhlas s tým, aby spoluvlastnícky podiel na predmetnej nehnuteľnosti zapísaný v PKN vložke v k.ú. B. O. č. XXX ešte na právneho predchodcu podpisujúceho nadobudol na základe vydržania vlastníckeho práva I. C., nar. XX.X.XXXX a k vzniku jeho vlastníckeho práva k tejto stavbe nemá žiadne výhrady.

Súd mal preukázanú aktívnu aj pasívnu legitimáciu účastníkov konania, ktorí sú dedičmi spoluvlastníkov predmetného rodinného domu, ako vyplýva zo zápisu v pozemkovej knihe, pozemnoknižný protokol č. XXX k.ú. P. O., kde v časti B. vlastníctvo pod poradovým číslom X je uvedený S. T. v spoluvlastníckom podiele 3/16 titulom dedenia č. D 3972/1910 Štátne notárstvo v Liptovskom Mikuláši, pod bodom 5 I. T. v spoluvlastníckom podiele 3/16 titulom dedenia č. D 3972/1910 Štátne notárstvo v Liptovskom Mikuláši, pod bodom 7 V. T. v spoluvlastníckom podiele 1/16 titulom dedenia č. D 3972/1910 Štátne notárstvo v Liptovskom Mikuláši, pod bodom 8 S. T. v spoluvlastníckom podiele 1/4 titulom dedenia č. D 4769/1910 Štátne notárstvo v Liptovskom Mikuláši, pod bodom 9 I. T. v spoluvlastníckom podiele 1/4 titulom dedenia č. D 4769/1910 Štátne notárstvo v Liptovskom Mikuláši a pod bodom 15 R. C., rod. T. v spoluvlastníckom podiele 1/16 titulom zmluvy č. D 1700/1946 Štátne notárstvo v Liptovskom Mikuláši. Navrhovatelia v 1. - 5.rade sú dedičmi po R. C., nar. X.X.XXXX, zomr. XX.X.XXXX, dedičský spis sp.zn. D 389/74 Štátne notárstvo v Liptovskom Mikuláši, pričom do okruhu dedičov po nej patrili manžel E. C., nar. X.X.XXXX, zomr. XX.X.XXXX, dedičstvo bolo prejednané v dedičskom konaní D 674/76 Štátne notárstvo v Liptovskom Mikuláši a deti I. C., nar. XX.X.XXXX, t.j. navrhovateľ v 1.rade, K. C., nar. X.X.XXXX, t.j. navrhovateľ v 2.rade, ďalej neb. I. C., predtým vydatá T., rod. C., nar. X.XX.XXXX, zomr. XX.X.XXXX, bola rozvedená, prvým manželom bol C., s druhým manželom: T. deti nemala. Deti z prvého manželstva sú K. D., rod. C., nar. XX.X.XXXX, t.j. navrhovateľka v 3.rade, C. C., nar. X.XX.XXXX,

t.j. navrhovateľ v 4.rade a napokon O. O., rod. C., nar. XX.X.XXXX, t.j. navrhovateľka v 5.rade. K. po V. T., zomr. XX.X.XXXX bola jeho manželka X. T., rod. O., avšak podľa dedičského spisu Štátneho notárstva v Liptovskom Mikuláši sp.zn. D 1088/69 jedinou dedičkou je sestra V. T. R. C., po ktorej dedičia sú ako už bolo uvedené vyššie navrhovatelia v 1., 2., 3., 4., 5.rade. Dedičmi po I. T. E., nar. X.X.XXXX, zomr. X.X.XXXX, ako vypláva zo spisu Štátneho notárstva v Ružomberku sp.zn. D 378/56 boli manželka C. T., rod. K., zomr. XX.X.XXXX, dedičstvo prejednané Štátnym notárstvom v Liptovskom Mikuláši pod sp.zn. 291/82 a deti E. T., nar. XX.X.XXXX, t.j. odporca v 1.rade a neb. C. D., nar. XX.X.XXXX, zomr. XX.X.XXXX, dedičstvo prejednané Okresným súdom v Ružomberku sp.zn. 249/99 a boli zistení dedičia manžel neb. V. D., zomr. XX.XX.XXXX a deti I. D., nar. XX.X.XXXX, t.j. odporca v 12.rade a C. D., nar. XX.X.XXXX, t.j. odporca v 13.rade. Napokon dedičkou po I. T. je aj dcéra C. O., ktorá sa narodila XX.X.XXXX, zomr. XX.X.XXXX, dedičstvo bolo prejednané Okresným súdom Ružomberok pod sp.zn. 4D 609/2005, kde boli zistené údaje o dedičoch a to odporcovi v 1.rade, odporcovi v 12.rade a odporcovi v 13.rade, nakoľko manžel C. O., neb. V. O., zomrel v roku XXXX a z ich manželstva nepochádzali žiadne deti. Napokon dedičmi po M. T. Y., nar. X.X.XXXX, zomr. XX.X.XXXX, dedičstvo prejednané Okresným súdom v Liptovskom Mikuláši pod sp.zn. D 1416/89, pričom boli zistení dedičia manželka X. T., rod. Q., nar. XX.X.XXXX, zomr. XX.X.XXXX a deti M. T., nar. X.X.XXXX, zomr. XX.X.XXXX, dedičstvo prejednané Okresným súdom Ružomberok pod sp.zn. 4D/268/2003, po ktorom dedičmi boli manželka S. T., rod. T., nar. XX.X.XXXX, zomr. XX.X.XXXX, dedičské konanie prebehlo pred Okresným súdom Ružomberok sp.zn. 7D/11/2014 a deti W. T., nar. XX.XX.XXXX, t.j. odporca v 11.rade. Ďalej dcérou M. T. Y. a X. T. bola I. T., rod. T., nar. XX.X.XXXX, zomr. XX.X.XXXX, dedičské konanie prejednané Okresným súdom Ružomberok pod sp.zn. 4D/340/2010, kde ako dedičia boli zistení deti I. C., rod. T., nar. X.X.XXXX, t.j. odporkyňa v 2.rade, neb. K. T., zomr. XX.X.XXXX, dedičia po ňom J. T., nar. XX.X.XXXX, t.j. odporca v 3.rade a D. R., rod. T., nar. XX.X.XXXX, t.j. odporkyňa v 4.rade. C. neb. syn C. T., zomr. XX.X.XXXX, po ňom dedičia T. E., rod. T., nar. XX.X.XXXX, t.j. odporkyňa v 5.rade, W. W. T., rod. T., nar. XX.X.XXXX, t.j. odporkyňa v 6.rade a T. K., rod. T., nar. XX.X.XXXX, t.j. odporkyňa v 7.rade a napokon neb. syn D. T., zomr. XX.X.XXXX, dedičia po ňom C. T., nar. XX.X.XXXX, t.j. odporca v 8.rade, D. T., nar. XX.X.XXXX, t.j. odporca v 9.rade a C. T., nar. XX.X.XXXX, t.j. odporca v 10.rade.

Na základe takto vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Podľa § 80 písm. c) OSP, návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Podľa § 143 z.č. 141/1950 Občiansky zákonník v znení účinnom ku dňu 1.6.1961 (vstup do oprávnenej držby právnou predchodkyňou navrhovateľa v 1.rade), držiteľom je, kto s vecou nakladá ako so svojou alebo kto vykonáva právo pre seba.

Podľa § 144 z.č. 141/1950 Občiansky zákonník, držať možno veci, ako i práva, ktoré pripúšťajú trvalý alebo opätovný výkon. Oprávnená držba.

Podľa § 145 z.č. 141/1950 Občiansky zákonník, ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný v tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. V pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

Podľa § 115 z.č. 141/1950 Občiansky zákonník, vydržaním možno nadobudnúť vlastnícke právo, ak nejde o nescudziteľné veci, ktoré sú v socialistickom vlastníctve.

Podľa § 116 z.č. 141/1950 Občiansky zákonník, vlastnícke právo k hnutelnej veci nadobudne, kto ju drží oprávnene (§ 145) a nepretržite tri roky; ak ide o nehnuteľnú vec, je potrebná vydržacia doba desaťročná. Kto nadobudne oprávnenú držbu od oprávneného držiteľa, môže si započítať vydržaciu dobu predchodcu.

Podľa § 117 z.č. 141/1950 Občiansky zákonník, o behu vydržacej doby platia primerane tie isté zásady, aké platia o behu premlčacej doby.

Podľa § 118 z.č. 141/1950 Občiansky zákonník, ustanovenia o vydržaní vlastníckeho práva platia obdobne o vydržaní iných vecných práv.

Podľa § 132a ods. 1 z.č. 40/1964 Občiansky zákonník v znení účinnom ku dňu 1.4.1983, kto s vecou nakladá ako so svojou a so zreteľom na všetky okolnosti je dobromyseľný, že mu vec patrí, má - pokiaľ nie je ustanovené inak - obdobné práva na ochranu, aké má vlastníak veci.

Podľa § 135a ods. 1 z.č. 40/1964 Občiansky zákonník, vlastníkom veci, ktorá môže byť predmetom osobného vlastníctva, sa stane občan, ktorý má nepretržite v držbe (§ 132a ods. 1) hnutelnú vec tri roky a nehnuteľnú vec desať rokov. Obdobne, pokiaľ nie je ustanovené inak, nadobudne občan aj právo zodpovedajúce vecnému bremenu (§ 132a ods. 2).

Podľa § 856 ods. 3 z.č. 40/1964 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu 1.4.1983, do času uvedeného v ustanovení § 135a v znení zákona č. 131/1982 Zb. sa započíta aj čas, po ktorý občan alebo jeho právny predchodca mal vec nepretržite v držbe (§ 135a ods. 1) alebo nepretržite vykonával právo zodpovedajúce vecnému bremenu (§ 135a ods. 2) pred 1. aprílom 1983; tento čas sa však neskončí skôr než uplynutím jedného roka od tohto dňa.

Ustanovenie § 80 písm. c) umožňuje, aby sa navrhovateľ domáhal okrem iného pozitívneho určenia, t.j., či tu právny vzťah alebo právo je. Podmienkou pre úspešnosť takéhoto návrhu je z procesnoprávneho hľadiska, že navrhovateľ na určenie preukáže naliehavý právny záujem. Pre existenciu naliehavého právneho záujmu je nevyhnutné, aby rozhodnutie súdu bolo spôsobilé ovplyvniť právne postavenie navrhovateľa, resp. malo vplyv na právne vzťahy medzi účastníkmi konania. Dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať existenciu naliehavého právneho záujmu zaťažuje navrhovateľa. V danom prípade navrhovateľa v 1. - 5.rade poukazovali na právny záujem na požadovanom určení, t.j. určení, že označený rodinný dom patrí v spoluvlastníckom podiele 15/16 navrhovateľovi v 1.rade, nakoľko na liste vlastníctva je zapísaný navrhovateľ v 1.rade ako vlastníak rodinného domu v spoluvlastníckom podiele 1/16 a v zostávajúcom podiele 15/16 je vlastnícke právo navrhovateľa v 1.rade k označenému domu sporné, keďže zápis vlastníckeho práva v pozemkovej knihe PKN protokol č. XXX k.ú. P. O. svedčí právnym predchodcom ostatných účastníkov konania, a teda bez takéhoto určenia nie je možné vykonať zápis vlastníctva navrhovateľa v 1.rade k predmetnému rodinnému domu v spoluvlastníckom podiele 15/16 s tým, že súd nemal preukázané vydanie osvedčenia vyhlásenia o vydržaní notárom v zmysle § 63 Notárskeho poriadku (z.č. 323/1992 Z.z. o notároch a notárskej činnosti) k podielu 15/16 na označenom rodinnom dome v prospech navrhovateľa. Vzhľadom na uvedené, súd je toho názoru, že naliehavý právny záujem na požadovanom určení u navrhovateľov v 1. - 5.rade existuje.

Následne súd skúmal, či navrhovateľ v 1.rade nadobudol spoluvlastnícke právo v podiele 15/16 k predmetnému rodinnému domu vydržaním. Z výpovede odporcu v 1.rade, ako aj z úradného záznamu MNV v Liptovských Revúcach zo dňa 22.4.1961, súd zistil, že pôvodný rodinný dom pozostával z 2 miestností. Najneskôr v máji 1961 však došlo k zbúrianiu jednej izby tohto rodinného domu z dôvodu potreby uvoľnenia priestoru na priechod k rodinnému domu, ktorý plánovali postaviť M. T. s manželkou pre svoju dcéru v záhrade s tým, že M. T., pozemnoknižný spoluvlastník predmetného rodinného domu a manželka po neb. pozemnoknižnom spoluvlastníkovi rodinného domu I. T., C. T., rod. K. dňa 22.4.1961 na jednaní na Miestnom národnom výbore v Liptovských Revúcach vyjadrili výslovný súhlas so zvalením ich podielu na predmetnom rodinnom dome a obaja vyjadrili súhlas s požiadavkou R. C. a jej matky X. T. (X. T. - matka pozemnoknižného vlastníka V. T. a tiež pozemnoknižnej vlastníčky R. C.) postaviť im v druhej izbe sporák a dvere. Od uvedeného dátumu na základe vyššie uvedeného vzdania sa spoluvlastníckych podielov na dome zo strany M. T. a C. T. tento rodinný dom ako svoj užívala X. T. s R. C. a s jej deťmi a po smrti X. T. R. C. so svojimi deťmi a následne po smrti R. C. navrhovateľ v 1.rade spolu so svojou rodinou, po dohode so svojimi súrodencami, čo vyplynulo tiež zo svedeckej výpovede dcéry navrhovateľa v 1.rade I. N.. Zároveň táto svedkyňa podrobne popísala aké investície na tomto rodinnom dome vykonal navrhovateľ v 1.rade od smrti svojej matky - odstránil kamennú pec, ktorá tam bola, urobil obývačku, kuchynku, predsieň, ďalej podkrovie, ktoré zateplil sklenou vatou, obil to drevom, ďalej zabezpečil prívod vody, spravil v dome vodovod, vymenil okná, rodinný dom obil drevom, ponatieral to, dal novú plechovú strechu na rodinný dom. Ostatní spoluvlastníci, či už M. T., I. T., V. T., ani ich dedičia si nerobili žiadne právne nároky na tento rodinný dom, dokonca ani samotný odporca v 1.rade za celé obdobie svojho života žiadnym spôsobom nenamietal užívanie predmetného rodinného domu navrhovateľom v 1.rade a predtým jeho matkou, ani žiadne nároky vyplývajúce zo spoluvlastníctva neuplatňoval, nikdy nepodal návrh na súd voči navrhovateľovi v 1.rade, resp. jeho matke na vypratanie tohto domu. Všetky výdavky s predmetným rodinným domom, ako vyplynulo z výpovede svedkyne I.

N. znášal navrhovateľ v 1.rade, t.z. uhrádzanie dane z nehnuteľnosti, poisťného na poistenie rodinného domu, ako aj výdavkov na elektrinu až doposiaľ.

V tejto súvislosti súd sa zaoberal, či sú splnené podmienky pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním v podiele 15/16 v prospech navrhovateľa v 1.rade k tomuto domu. V zmysle § 134 Občianskeho zákonníka vyššie citovanej právnej úpravy vydržanie je osobitným originárnym spôsobom nadobudnutia vlastníckeho práva priamo ex lege pri splnení nasledovných zákonom požadovaných predpokladov: a) musí ísť o spôsobilý predmet vydržania, ktorým môže byť každá vec v právnom zmysle, ktorá môže byť predmetom vlastníctva, teda aj ideálny spoluvlastnícky podiel s výnimkou vecí, ktoré môžu byť predmetom vlastníctva iba štátu alebo určených právnických osôb, b) držba musí byť oprávnená. Oprávnená držba je faktické ovládanie veci späté s vôľou nakladať s ňou ako so svojou v dobrej viere, že držiteľovi veci táto patrí. Pri oprávnenej držbe musia teda splnené nasledovné náležitosti: 1. faktické ovládanie vecí, 2.vôľa nakladať s vecou ako so svojou, t.z. správať sa k veci tak, akoby držiteľovi vlastnícky patrila, 3.dobrá viera, že mu vec patrí, túto skutočnosť, či držiteľ veci je dobromyseľný (bona fide), treba hodnotiť objektívne a nie len zo subjektívneho hľadiska, t.j. z hľadiska osobného presvedčenia samotného držiteľa veci. Dobromyseľnosť ako vnútorný psychický stav nemožno priamo dokázať, možno o nej usudzovať len z okolností, v ktorých sa tento psychický stav navonok prejavuje. Základným rozlišujúcim kritériom je, či držiteľ vecí pri normálnej opatrnosti, ktorú možno so zreteľom na okolnosti daného prípadu rozumne od neho požadovať mohol alebo nemohol mať pochybnosti o tom, že mu vec, ktorú fakticky ovláda, patrí. Okolnosti, z ktorých možno usudzovať na existenciu dobromyseľnosti musí v spore preukázať držiteľ veci (nadobúdaci titul), i keď neplatný. Subjekt, ktorý sa bude dovolávať súdnej ochrany bude musieť tvrdiť a preukázať okolnosti, z ktorých možno usudzovať na jeho dobromyseľnosť, teda okolnosti svedčiace o poctivosti právneho dôvodu nadobudnutia veci, a nie samú dobromyseľnosť ako vnútorné presvedčenie - psychický stav. V prípade pochybností o tom, či ide o držbu oprávnenú sa predpokladá - platí vyvrátiateľná právna domnienka, že držba je oprávnená a v takom prípade kto popiera napr. dobromyseľnosť držiteľa má dôkazné bremeno na preukázanie neoprávnenej držby. Strata dobrej viery držiteľa nastáva okamihom, keď sa mu stali známe skutočnosti, ktoré z hľadiska objektívneho posudzovania museli u neho dôvodne vyvolať pochybnosti o tom, že mu vec patrí. Význam oprávnenej držby spočíva aj v tom, že dáva zákonnú možnosť jej premeny na vlastnícke právo, c) držba musí byť nepretržitá počas celej zákonom ustanovenej doby, čo u nehnuteľností je 10 rokov a do uplynutia tejto doby sa započítava aj doba oprávnenej držby právneho predchodcu vydržiteľa. Ak dôjde k prerušeniu vydržacej doby v dôsledku toho, že držiteľ prestal byť dobromyseľný o tom, že mu vec patrí, v takom prípade začína plynúť nová vydržacia doba. Započítanie uplynulých dôb t.j. nepretržitej vydržacej doby z hľadiska tohto prípadu je významné intertemporálne ustanovenie § 865 ods. 3 z.č. 131/1982 Zb., ktoré ustanovenie umožňuje započítať aj čas pred 1.aprílom 1964 so súčasným odkladom možnosti vydržania až od 1.4.1984.

V danom prípade súd konštatuje, že označený rodinný dom je spôsobilým predmetom vydržania, jedná sa o nehnuteľnosť, resp. spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnosť, vec v právnom zmysle, ktorá nepochybne môže byť predmetom vlastníctva. Táto nehnuteľnosť je zapísaná v katastri nehnuteľností na liste vlastníctva č. XXXX pre obec a k.ú. B. O. na Okresnom úrade Ružomberok, odbor katastrálny. K zápisu stavby došlo v konaní Z 2348/2004 na základe rozhodnutia obce Liptovské Revúce o určení súpisného čísla a na základe dedičského rozhodnutia, v dedičskej veci po poručiťelke R. C. dedičské konanie vedené Štátnym notárstvom v Liptovskom Mikuláši pod sp.zn. D 389/74 v prospech navrhovateľa v 1.rade v spoluvlastníckom podiele 1/16. Pokiaľ teda sa navrhovateľa v 1. - 5.rade domáhajú určenia vlastníckeho práva navrhovateľa v 1.rade k predmetnému rodinnému domu v spoluvlastníckom podiele 15/16, aj v prípade ideálneho spoluvlastníckeho podielu ide o spôsobilý predmet vydržania. Súd ešte dodáva, že nikdy u tohto rodinného domu nešlo o nescudziteľnú vec v socialistickom vlastníctve.

K oprávnenosti držby súd poznamenáva, že v konaní bolo preukázané, že faktické ovládanie veci t.j. výlučné užívanie rodinného domu bolo u navrhovateľa v 1.rade a predtým u jeho matky, zároveň súd zistil, že u navrhovateľa v 1.rade a predtým u jeho matky existovala aj vôľa nakladať s vecou ako so svojou, t.z. bolo preukázané, že sa k predmetnému rodinnému domu správali tak, akoby im vlastnícky patrila a to v období od júna 1961, t.j. po zvalaní časti pôvodného rodinného domu.

Čo sa týka dobrej viery u navrhovateľa v 1.rade a u jeho právnej predchodkyne R. C., že tento rodinný dom im právom patrí, súd má za to, že práve od júna 1961 po zvalaní pôvodnej časti rodinného domu

zostávajúcu časť rodinného domu nadobudli do vlastníctva R. C., príp. jej matka X. T.. Súd poukazuje, že zo zmluvy č. D 1700/1946 vyplynulo, že jedná sa o zaopatrovaciu zmluvu, ktorou darovala X. T. R. C. všetky nehnuteľnosti, ktoré jej patria. Z dedičského spisu po neb. bratovi R. C. - V. T. pozemnoknižnom spoluvlastníkovi, ktorý bol tiež synom X. T. (Štátne notárstvo Liptovský Mikuláš sp.zn D 1088/69) vyplynulo, že jedinou dedičkou po ňom bola práve R. C.. Vzhľadom na uvedené súd má za preukázanú dobromyseľnosť držby R. C., t.j. okolnosti svedčiace o poctivosti právneho dôvodu nadobudnutia tohto rodinného domu R. C.. Naviac aj v prípade pochybností je daný predpoklad, že ide o držbu oprávnenú. Do tejto oprávnenej držby po smrti R. C. XX.X.XXXX nastúpil jej syn, navrhovateľ v 1.rade, po dohode so súrodencami. Neboli zistené v konaní žiadne také skutočnosti, ktoré by nasvedčovali strate dobrej viery, či už u navrhovateľa v 1.rade alebo u jeho právnej predchodkyne R. C.. Žiaden zo spoluvlastníkov tohto rodinného domu nikdy svoje spoluvlastnícke právo voči nim neuplatňoval, nedomáhal sa ich vypratania, nedomáhal sa platieb titulom náhrady za užívanie spoluvlastníckeho podielu. Zároveň žiaden z týchto spoluvlastníkov, ani ich dedičia si neplnili povinnosti vlastníka tohto rodinného domu, t.j. starostlivosť o údržbu, prevádzku - platenie nákladov spojených s užívaním rodinného domu resp. platenie dane z nehnuteľnosti. Tieto všetky povinnosti znášal navrhovateľ v 1.rade, resp. jeho právna predchodkyňa, uvedené preukazuje, že navrhovateľ v 1.rade a jeho matka sa správali k rodinnému domu ako k svojmu. Ďalej súd mal za splnenú aj ďalšiu podmienku pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním, a to nepretržitosť držby počas celej zákonom stanovenej doby u nehnuteľnosti v trvaní 10 rokov, ktorá začala plynúť, počnúc mesiacom jún 1961 s tým, že po smrti R. C. vstúpil do oprávnenej držby navrhovateľ v 1.rade s poukazom na intertemporálne ustanovenie § 865 ods. 3 Občianskeho zákonníka, a teda k nadobudnutiu vlastníckeho práva vydržaním navrhovateľom v 1.rade došlo dňom 1.4.1984.

Pokiaľ odporca v 1.rade namietal až v tomto konaní, ktoré začalo v roku 2013, dobromyseľnosť navrhovateľa v 1.rade s poukazom na zápis v pozemkovej knihe podľa názoru súdu skutkové okolnosti prípadu predovšetkým však vzdanie sa spoluvlastníckych podielov na rodinnom dome zo strany M. T., zo strany C. T., t.j. vdovy po I. T. v procese zväzania časti tohto rodinného domu a následne ich absolútny nezáujem resp. nezáujem ich dedičov o tento rodinný dom po dobu viac ako 50 rokov nasvedčujú dobromyseľnosti R. C. a navrhovateľa v 1.rade s tým, že v prípade pochybností má sa za to, že držba je oprávnená a tu už bolo na odporcovi v 1.rade, aby preukázal neoprávnenosť držby navrhovateľa v 1.rade, resp. jeho právnej predchodkyne R. C., odporca v 1.rade však žiaden dôkaz súdu k tomu nepredložil. Z jeho vyjadrení len vyplynulo, že sa pridriava zápisu v pozemkovej knihe. Podľa názoru súdu takýto prístup nezáujmu vo vzťahu k nehnuteľnosti po takú dlhú dobu by mohol spôsobiť jeho úplné znehodnotenie, nehovoriac o dôsledkoch zanedbania plnenia zákonnej povinnosti voči štátu - dane z nehnuteľností. Súd poukazuje na judikát R 40/2000, ktorá pripúšťa nadobudnutie vlastníctva k nehnuteľnosti vydržaním contra tabulas, t.j. aj v rozpore s údajmi uvedenými v pozemkovej knihe, avšak s prihliadnutím ku všetkým okolnostiam prípadu nasvedčujúcimi dobromyseľnosti držby. Ďalej súd poukazuje na judikát R 45/1986, v zmysle ktorého okolnosti konkrétneho prípadu k otázke dobromyseľnosti preukazuje vydržiteľ bez ohľadu na to, či existoval platný právny dôvod nadobudnutia vlastníctva. Naviac odporca v 1.rade otvorene pred súdom priznal, že dôvodom jeho nesúhlasu s návrhom v tomto konaní je podľa jeho názoru neadekvátne správanie navrhovateľa v 1.rade, ktoré on vnímal nespravodlivo voči sebe v inej právnej otázke čo súd považuje za irelevantné pre predmetnú vec. Čo sa týka odporcov v 2. - 10.rade tí v konaní preukázali záujem o mimosúdne riešenie veci, čo bolo súdu aj preukázané ich vyjadreniami, resp. čestnými vyhláseniami k vydaniu osvedčenia o vydržaní podľa § 63 Notárskeho poriadku, pričom niektorí z nich resp. ich splnomocnení zástupcovia prezentovali tento svoj postoj aj v priebehu konania. Odporcovia v 11.,12. a 13.rade boli v konaní pasívni.

Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľov v 1.rade - 5.rade je dôvodný v celom rozsahu, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, teda návrhu navrhovateľov v 1. - 5.rade vyhovel.

O trovách konania súd rozhodol tak, že navrhovateľom v 1. - 5.rade náhradu trov konania nepriznal, hoci títo navrhovatelia mali v konaní plný úspech a patrilo by im právo na náhradu účelne vynaložených trov na uplatňovanie svojho práva voči odporcom, ktorí vo veci úspech nemali v zmysle § 142 ods. 1 OSP, navrhovatelia v 1. - 5.rade však náhradu trov konania neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline písomne v 12 vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 OSP, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že po a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie veci, c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistené rozhodujúcich skutočností, d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a), f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 OSP).